

5.6. Законодавче забезпечення техногенної та природної безпеки

Протягом 2004 року продовжувалась робота щодо подальшого розвитку і удосконалення законодавства в галузі техногенної та природної безпеки. Центральними органами виконавчої влади України було прийнято понад 130 нормативних актів з цих питань.

Значна увага у звітному році приділялась питанням загального удосконалення державної системи реагування на надзвичайні ситуації. До нормативних актів, які регламентували цей процес, відносяться:

- Указ Президента України від 5 березня 2004 р. № 283/2004 "Питання Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи", в якому затверджено Положення про МНС із закріпленими додатковими функціями;
- Указ Президента України від 4 березня 2004 р. № 269/2004 "Про вдосконалення єдиної системи проведення авіаційних робіт з пошуку, рятування та організації захисту населення від наслідків надзвичайних ситуацій";
- Закон України від 24 червня 2004 р. № 1859-IV "Про правові засади цивільного захисту", який визначає засади створення і функціонування Єдиної державної системи цивільного захисту;
- наказ МНС України від 03.11.2004 № 145 "Про затвердження Порядку створення і функціонування територіальних підсистем єдиної державної системи цивільного захисту", зареєстрований у Мін'юсті України 14.12.2004 за № 1581/10180.

На удосконалення державного управління у сфері охорони навколишнього природного середовища спрямовувалися, зокрема, наступні документи:

- постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2004 р. № 545 "Про затвердження Державної програми запобігання і боротьби з підтопленням земель", спрямованої на запобігання і боротьбу з підтопленням земель, створення дієвої системи заходів, що забезпечуватимуть зменшення гідроекологічного навантаження на землі і максимальне відновлення природного режиму водних об'єктів;
- постанова Кабінету Міністрів України від 24 травня 2004 р. № 666 "Про створення Державного фонду стимулювання і фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища" щодо поліпшення фінансування природоохоронних заходів та сприяння впровадженню економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища;
- постанова Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004 р. № 681 "Про затвердження Порядку здійснення природно-сільськогосподарського, еколого-економічного, протиерозійного та інших видів районування (зонування) земель", який визначає механізм такого районування;
- постанова Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004 р. № 702 "Про доповнення переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів", яка доповнює зазначені заходи стосовно забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування;
- постанова Кабінету Міністрів України від 16 червня 2004 р. № 769 "Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань охорони навколишнього природного середовища", пов'язаних із затвердженням Положення про Міністерство охорони навколишнього природного середовища;

- розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 січня 2004 р. № 37-р "Про затвердження плану заходів щодо зменшення негативного впливу автомобільних транспортних засобів на довкілля на 2004-2010 роки";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 р. № 110-р "Про заходи щодо поліпшення екологічного стану акваторій Чорного та Азовського морів, інших водних об'єктів";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2004 р. № 992-р "Про схвалення Концепції Державної програми проведення моніторингу навколишнього природного середовища".

У звітному році продовжувалась робота щодо удосконалення законодавства з питань ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, зокрема були прийняті:

Закон України від 29 червня 2004 р. № 1907-IV "Про внесення змін до статті 12 Закону України "Про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблоку цієї АЕС на екологічно безпечну систему", в якому уточнені норми щодо права виходу працівників Чорнобильської АЕС, які вивільняються з роботи у зв'язку з достроковим зняттям Чорнобильської АЕС з експлуатації, на дострокову пенсію;

- постанова Кабінету Міністрів України від 28 січня 2004 р. № 85 "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 вересня 1996 р. N 1177 та Порядку використання коштів Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення". Зміни стосувались особливостей функціонування Чорнобильського центру з проблем ядерної безпеки, радіоактивних відходів та радіоекології;
- постанова Кабінету Міністрів України від 29 червня 2004 р. № 816 "Про затвердження Тимчасового порядку підтвердження відповідності продукції іноземного походження, яка постачається в рамках проектів міжнародної технічної допомоги для зняття з експлуатації енергоблоків Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта "Укриття" в екологічно безпечну систему";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2004 р. № 677-р "Про підписання Додаткової угоди № 5 до Угоди про грант (Проект ядерної безпеки Чорнобильської АЕС) між Європейським банком реконструкції та розвитку як Розпорядником коштів, наданих згідно з Грантом з Рахунку ядерної безпеки, Урядом України та Чорнобильською атомною електростанцією";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 квітня 2004 р. № 214-р "Про підписання Угоди про внесення змін № 4 до Угоди про грант (Проект ядерної безпеки Чорнобильської АЕС) між Урядом України, Чорнобильською атомною електростанцією і Європейським банком реконструкції та розвитку";
- наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 11.08.2004 № 184 "Про затвердження Положення про Комісію зі спірних питань визначення статусу осіб, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС", зареєстрований у Мін'юсті України 06.10.2004 за № 1267/9866.

У сфері постійної уваги держави перебувають питання забезпечення надійної радіаційної безпеки громадян України. З цією метою в звітному році впроваджено наступні нормативно-правові акти:

- Закон України від 3 лютого 2004 р. № 1417-IV "Про внесення змін до Закону України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку", прийнятий з метою приведення українського законодавства у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки у відповідність нормам європейського права,

зокрема у сфері перевезення джерел іонізуючого випромінювання, ядерних матеріалів та радіоактивних відходів;

- постанова Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2004 р. № 1200 "Деякі питання удосконалення системи спеціалізованого медичного забезпечення працівників атомних електростанцій та надання медичної допомоги населенню міст - супутників атомних електростанцій", якою передбачена передача відомчих цілісних майнових комплексів санітарно-епідеміологічних станцій та спеціалізованих медико-санітарних частин до сфери управління Міністерства охорони здоров'я;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2004 р. № 83-р "Про підписання Доповнення до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про надання державного кредиту для фінансування добудови атомних електростанцій на території України";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2004 р. № 263-р "Про схвалення Комплексної програми робіт з продовження строку експлуатації діючих енергоблоків атомних електростанцій";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2004 р. № 272-р "Про підписання Угоди (у формі обміну нотами) про внесення змін до Угоди між Урядом Сполучених Штатів Америки і Урядом України щодо підвищення експлуатаційної безпеки, зниження ступеня ризику експлуатації та зміцнення систем регулювання цивільних атомних об'єктів в Україні від 25 жовтня 1993 року";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 червня 2004 р. № 387-р "Про підписання Угоди між Кабінетом Міністрів України та Європейським Співтовариством з атомної енергії про співробітництво у сфері мирного використання ядерної енергії";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2004 р. № 549-р "Про голову державних комісій з прийняття в експлуатацію енергоблока N 2 Хмельницької і енергоблока N 4 Рівненської атомних електростанцій";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 р. № 951-р "Про затвердження уточненої проектно-кошторисної документації добудови енергоблока N 2 Хмельницької АЕС";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 р. № 952-р "Про затвердження уточненої проектно-кошторисної документації добудови енергоблока N 4 Рівненської АЕС";
- наказ Держатомрегулювання України від 19.05.2004 № 89 "Про затвердження форм документів з провадження справ про адміністративні правопорушення у сфері ядерної та радіаційної безпеки", зареєстрований у Мін'юсті України 02.06.2004 за № 686/9285;
- наказ Держатомрегулювання України, МНС України від 17.05.2004 № 87/211 "Про затвердження Плану реагування на радіаційні аварії", зареєстрований у Мін'юсті України 10.06.2004 за № 720/9319;
- наказ Держатомрегулювання України від 26.11.2004 № 181 "Про затвердження Загальних вимог до продовження експлуатації енергоблоків АЕС у понадпроектний строк за результатами здійснення періодичної переоцінки безпеки", зареєстрований у Мін'юсті України 15.12.2004 за № 1587/10186;
- наказ Держатомрегулювання України від 01.12.2004 № 184 "Про затвердження Положення про порядок розслідування та обліку порушень в роботі атомних електричних станцій", зареєстрований у Мін'юсті України 17.12.2004 за № 1594/10193.

Значна увага в 2004 році приділялась удосконаленню питань безпеки на окремих об'єктах господарювання, які можуть здійснити негативний вплив на населення та оточуюче середовище. За цією тематикою були прийняті наступні нормативні акти:

- Закон України від 3 лютого 2004 № 1413-IV "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження захисних споруд цивільної оборони", який спрямований на збереження існуючого фонду захисних споруд цивільної оборони; визначення припису для утримання захисних споруд цивільної оборони як державного майна у разі банкрутства або ліквідації підприємства, на балансі якого вона знаходилась; утримання захисних споруд цивільної оборони в належному стані відповідно до вимог державних будівельних норм та правил для використання за призначенням;
- Указ Президента України від 3 червня 2004 р. № 609/2004 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 26 травня 2004 року "Про стан збереження боєприпасів і вибухових речовин на арсеналах, базах і складах Збройних Сил України", яким визначено перелік заходів щодо запобігання та ліквідації загроз населенню, довкіллю, об'єктам промисловості, енергетики та транспорту від надзвичайних подій на об'єктах зберігання ракет та боєприпасів, а також реагування в разі виникнення таких подій;
- Закон України від 18 листопада 2004 р. № 2196-IV "Про внесення змін до Закону України "Про питну воду та питне водопостачання", який регламентує встановлення екологічної броні на водопостачання об'єктів підвищеної небезпеки та економічний механізм забезпечення заборони відключення об'єктів підвищеної небезпеки від водопостачання з подальшим складанням Переліку об'єктів підвищеної небезпеки, припинення водопостачання яких забороняється у зв'язку з можливим виникненням екологічних та техногенних надзвичайних ситуацій;
- Закон України від 22 грудня 2004 р. № 2281-IV "Про прийняття Протоколу про вибухонебезпечні предмети - наслідки війни", який визначає національні заходи із розв'язання проблем, пов'язаних з вибухонебезпечними предметами - наслідками війни;
- Закон України від 23 грудня 2004 р. № 2288-IV "Про поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення", який законодавчо урегулює відносини, що виникають у процесі поводження з вибуховими матеріалами, які використовуються в цивільних галузях промисловості;
- Закон України від 23 грудня 2004 р. № 2290-IV "Про внесення зміни до статті 4 Закону України "Про відходи", який виправляє технічну помилку при регулюванні відносин щодо поводження з металобрухтом;
- постанова Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2004 р. № 510 "Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів із запобігання аваріям та техногенним катастрофам у житлово-комунальному господарстві та на інших аварійних об'єктах комунальної власності у 2004 році";
- постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2004 р. № 576 "Про затвердження Порядку підготовки та оприлюднення Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні";
- постанова Кабінету Міністрів України від 13 липня 2004 р. № 919 "Про затвердження Програми реформування та розвитку водопровідно-каналізаційного господарства Луганської області на 2004-2006 роки і період до 2010 року";

- постанова Кабінету Міністрів України від 16 серпня 2004 р. № 1050 "Про внесення змін до переліку об'єктів, на які спрямовуються кошти субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів із запобігання аваріям та техногенним катастрофам у житлово-комунальному господарстві та на інших аварійних об'єктах комунальної власності у 2004 році";
- постанова Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2004 р. № 1408 "Про внесення змін до переліку об'єктів, на які спрямовуються кошти субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів із запобігання аваріям та техногенним катастрофам у житлово-комунальному господарстві та на інших аварійних об'єктах комунальної власності у 2004 році";
- постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 р. № 1731 "Про затвердження Програми реформування та розвитку водопровідно-каналізаційного господарства Донецької області на 2005-2009 роки і період до 2015 року";
- постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2004 р. № 1747 "Про внесення змін до переліку об'єктів, на які спрямовуються кошти субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів із запобігання аваріям та техногенним катастрофам у житлово-комунальному господарстві та на інших аварійних об'єктах комунальної власності у 2004 році";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 р. № 166-р "Про затвердження комплексного проекту консервації рудника N 2 і рекультиватії порушених земель Стебницького державного гірничо-хімічного підприємства "Полімінерал";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2004 р. № 224-р "Про недоцільність будівництва водоймища на р. Стрий у Львівській області";
- розпорядження Президента України від 7 травня 2004 р. № 103/2004-рп "Про перевірку умов збереження зброї, боєприпасів та вибухових речовин у Збройних Силах України, інших військових формуваннях та правоохоронних органах";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 травня 2004 р. № 281-р "Про заходи щодо ліквідації наслідків вибуху боєприпасів на ракетно-артилерійському складі військової частини А 2985";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 липня 2004 р. № 447-р "Про проведення аварійно-відновних робіт із водопониження території м. Суходільська";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2004 р. № 648-р "Про заходи щодо реконструкції та модернізації теплоелектростанцій у період до 2010 року";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 жовтня 2004 р. № 814-р "Про заходи щодо посилення контролю за експлуатацією газових мереж та газового обладнання житлових будинків і об'єктів громадського призначення".

Однією з важливих умов забезпечення адекватного реагування на надзвичайні ситуації та надзвичайні події на основі аналізу їх наслідків є впровадження чіткої класифікації та обліку ситуацій та інших чинників у техногенно-природній сфері, розробка на цій основі планів реагування. У звітному році цим питанням було приділено особливої уваги і прийнято наступні нормативні акти:

- постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 р. № 368 "Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та

природного характеру за їх рівнями";

- постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2004 р. № 460 "Про затвердження Порядку взаємодії відомчої воєнізованої охорони з органами (підрозділами) внутрішніх справ, Служби безпеки, Збройних Сил, Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи у разі виникнення надзвичайних ситуацій на об'єктах підвищеної небезпеки";
- постанова Кабінету Міністрів України від 29 червня 2004 р. № 812 "Деякі питання оперативного-технічного управління телекомунікаційними мережами в умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану";
- наказ МВС України та МНС України від 06.12.2004 № 1488/214 "Зміни та доповнення до Положення про взаємодію органів внутрішніх справ України та Державного пожежного нагляду МНС України в попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів, пов'язаних із пожежами, затвердженого спільним наказом МВС України та МНС України від 26.08.2003 N 943/302, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.09.2003 за N 829/8150", зареєстрований у Мін'юсті України 13.12.2004 за № 1574/10173.

Питання здійснення запобіжних заходів щодо виникнення окремих надзвичайних ситуацій регламентувалось наступними документами:

- наказ Держветмедицини, Мінагрополітики України від 03.02.2004 № 10 "Щодо затвердження інструкцій про заходи з профілактики та ліквідації захворювання птиці на орнітоз та віспу", зареєстрований у Мін'юсті України 19.02.2004 за № 219/8818;
- наказ Держветмедицини, Мінагрополітики України від 21.12.2004 № 142 "Про затвердження інструкцій щодо заходів з профілактики та боротьби з хламідіозом сільськогосподарських тварин та про заходи з профілактики та ліквідації захворювання коней грипом", зареєстрований у Мін'юсті України 27.12.2004 за № 1652/10251;
- наказ Держпідприємництва України, Мінпромполітики України від 02.06.2004 № 60/263 "Про затвердження Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва особливо небезпечних хімічних речовин (за переліком, який визначається Кабінетом Міністрів України)", зареєстрований у Мін'юсті України 18.06.2004 за № 746/9345;
- наказ Держветмедицини, Мінагрополітики України від 16.08.2004 № 97 "Щодо затвердження Інструкції про заходи профілактики та ліквідації захворювання курей на синдром зниження несучості (СЗН-76)", зареєстрований у Мін'юсті України 20.08.2004 за № 1038/9637;
- наказ Держветмедицини, Мінагрополітики України від 13.09.2004 № 103 "Про внесення змін до наказу від 12 березня 2001 року N 23 "Про невідкладні заходи попередження і ліквідації проявів захворювання великої рогатої худоби на губчастоподібну енцефалопатію та інші пріонні інфекції", зареєстрований у Мін'юсті України 07.10.2004 за № 1279/9878;
- наказ Держветмедицини, Мінагрополітики України від 07.10.2004 № 114 "Щодо затвердження Інструкції про заходи з профілактики та ліквідації інфекційної анемії курчат", зареєстрований у Мін'юсті України 01.11.2004 за № 1396/9995.

На виконання Закону України "Про пожежну безпеку" в 2004 році підготовлено документи, що регламентують відносини в цій сфері:

- постанова Кабінету Міністрів України від 10 серпня 2004 р. № 1016

"Про внесення змін до Положення про Державний департамент пожежної безпеки";

- наказ МНС України від 11.02.2004 № 70 "Про затвердження Положення про добровільні пожежні дружини (команди) та Типового положення про пожежно-технічну комісію", зареєстрований у Мін'юсті України 19.02.2004 за № 221/8820;
- наказ МНС України від 15.03.2004 № 119 "Про затвердження форми звітності про пожежі та їх наслідки на об'єктах міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій; форми акта про пожежу", зареєстрований у Мін'юсті України 30.03.2004 за № 392/8991;
- наказ МНС України від 23.03.2004 № 136 "Про затвердження Правил пожежної безпеки для суден, які будуються та ремонтуються", зареєстрований у Мін'юсті України 16.04.2004 за № 490/9089;
- наказ МНС України від 19.04.2004 № 174 "Про затвердження Правил облаштування та застосування ліфтів для транспортування пожежних підрозділів у будинках та спорудах", зареєстрований у Мін'юсті України 07.05.2004 за № 577/9176;
- наказ МНС України від 05.07.2004 № 297 "Про затвердження Положення про порядок державного пожежного нагляду за будівництвом об'єктів іноземними фірмами", зареєстрований у Мін'юсті України 21.07.2004 за № 905/9504;
- наказ Держпідприємництва України та МНС України від 01.09.2004 № 98/34 "Про затвердження Порядку контролю за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов провадження господарської діяльності з проектування, монтажу, технічного обслуговування засобів протипожежного захисту та систем опалення, оцінки протипожежного стану об'єктів та проведення випробувань на пожежну небезпеку речовин, матеріалів, будівельних конструкцій, виробів і обладнання, а також пожежної техніки, пожежно-технічного озброєння, продукції протипожежного призначення на відповідність встановленим вимогам", зареєстрований у Мін'юсті України 13.09.2004 за № 1146/9745;
- наказ Держпідприємництва України та МНС України від 01.09.2004 № 99/33 "Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з проектування, монтажу, технічного обслуговування засобів протипожежного захисту та систем опалення, оцінки протипожежного стану об'єктів і Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з проведення випробувань на пожежну небезпеку речовин, матеріалів, будівельних конструкцій, виробів і обладнання, а також пожежної техніки, пожежно-технічного озброєння, продукції протипожежного призначення на відповідність встановленим вимогам", зареєстрований у Мін'юсті України 13.09.2004 за № 1144/9743;
- наказ МНС України від 02.09.2004 № 38 "Про затвердження Інструкції про погодження з органами державного пожежного нагляду проектів національних стандартів, стандартів організацій, норм, правил, технічних умов, інших нормативно-технічних документів, що стосуються забезпечення пожежної безпеки, та підготовку відгуків щодо них", зареєстрований у Мін'юсті України 15.09.2004 за № 1158/9757;
- наказ Мінпаливенерго України від 12.10.2004 № 638 "Положення про порядок розслідування підземних пожеж на вугільних шахтах", зареєстрований у Мін'юсті України 03.12.2004 за № 1534/10133;
- наказ МНС України від 13.10.2004 № 115 "Про затвердження Тимчасового положення про професійну пожежну охорону МНС України", зареєстрований у

Мін'юсті України 01.11.2004 за № 1393/9992;

- наказ МНС України від 19.10.2004 № 126 "Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні", зареєстрований у Мін'юсті України від 04.11.2004 за № 1410/10009;
- наказ МНС України від 21.10.2004 № 130 "Про затвердження Інструкції про порядок та умови застосування органами державного пожежного нагляду запобіжних заходів", зареєстрований у Мін'юсті України 08.11.2004 за № 1416/10015;
- наказ МНС України від 15.11.2004 № 170 "Про затвердження Положення про порядок погодження з органами державного пожежного нагляду проектних рішень, на які не встановлено норми та правила, обґрунтованих відхилень від обов'язкових вимог нормативних документів", зареєстрований у Мін'юсті України 22.11.2004 за № 1467/10066;
- наказ МНС України від 23.11.2004 № 186 "Про проведення державної експертизи щодо пожежної безпеки проектів будівництва та іншої документації", зареєстрований у Мін'юсті України 30.11.2004 за № 1515/10114.

Значну частину нормативних актів з питань техногенно-екологічної безпеки було спрямовано в 2004 році на забезпечення готовності аварійно-рятувальних підрозділів, їх органів управління, сил і засобів до дій за призначенням. До них відносяться:

- постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 р. № 26 "Про створення постійно діючої робочої групи з питань утворення та функціонування центрів медико-психологічної реабілітації рятувальників і населення, яке постраждало внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру";
- постанова Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2004 р. № 1172 "Про утворення Державної авіаційної пошуково-рятувальної служби";
- постанова Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2004 р. № 1245 "Про затвердження Програми технічного оснащення Державної спеціальної (воєнізованої) аварійно-рятувальної служби Міністерства з питань надзвичайних ситуацій";
- наказ МНС України від 11.03.2004 № 110 "Зміни до Положення про Центральну міжвідомчу атестаційну комісію з атестації державних аварійно-рятувальних служб та рятувальників", зареєстрований у Мін'юсті України 29.03.2004 за № 381/8980;
- наказ МНС України, МОЗ України, Мінекономіки України, Мінфіну України від 17.11.2004 № 177/556/398/718 "Про внесення змін та доповнень до Програми матеріально-технічного переоснащення мобільного госпіталю, який належить до сфери управління Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи", зареєстрований у Мін'юсті України 01.12.2004 за № 1521/10120;

З метою сприяння кадровому забезпеченню та організації навчання з питань безпеки життєдіяльності, пожежної справи та надзвичайних ситуацій у 2004 році було прийнято:

- розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 р. № 10-р "Про утворення Академії цивільного захисту України";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 січня 2004 р. № 31-р "Про затвердження планів комплектування слухачами Інституту державного управління у сфері цивільного захисту на 2004 рік".

До документів, що стосуються міжнародного співробітництва у сфері техногенно-природної безпеки, відносяться наступні нормативні акти, які визначають взаємини України з іншими країнами, а саме:

- Закон України від 24 березня 2004 р. № 1662-IV "Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Литовської Республіки про співробітництво і взаємну допомогу в галузі попередження надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 червня 2004 р. № 387-р "Про підписання Угоди між Кабінетом Міністрів України та Європейським Співтовариством з атомної енергії про співробітництво у сфері мирного використання ядерної енергії";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 червня 2004 р. № 408-р "Про підписання Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Узбекистан про співробітництво в галузі запобігання надзвичайним ситуаціям і ліквідації їх наслідків";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 липня 2004 р. № 423-р "Про підписання Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про оперативне сповіщення про ядерні аварії та обмін інформацією в галузі ядерної та радіаційної безпеки";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 р. № 805-р "Про підписання Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Таджикистан про співробітництво в галузі запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків";
- Меморандум про співробітництво між Міністерством України з питань надзвичайних ситуацій та Шведським агентством рятувальних служб у галузі запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їхніх наслідків".

Питання організації дій під час конкретних надзвичайних ситуацій у 2004 році урегульовувались понад 40 нормативними документами. Більшість з них стосувалися питань розпорядження бюджетними коштами під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. До цієї категорії документів відносились такі нормативні акти, які стосувалися поводження з аварійними будинками та спорудами:

- розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 лютого 2004 р. № 48-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у смт Куйбишеве Запорізької області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 лютого 2004 р. № 91-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у Вільнянському та Новомиколаївському районах Запорізької області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 березня 2004 р. № 146-р "Про виділення коштів для ліквідації аварійної ситуації на шляхопроводі у м. Ровеньки Луганської області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 р. № 156-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у м. Донецьку";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 березня 2004 р. № 178-р "Про виділення коштів для ліквідації аварійної ситуації на електротранспорті в м. Херсоні";

- розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2004 р. № 222-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних робіт з ліквідації наслідків стихійного лиха на об'єктах санаторного комплексу "Дюльбер";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004 р. № 331-р "Про погашення кредиторської заборгованості з відшкодування витрат, пов'язаних з ліквідацією наслідків зсуву на залізничній колії Сімферополь - Севастополь";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 липня 2004 р. № 437-р "Про відпуск матеріальних цінностей з державного матеріального резерву для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у Запорізькій області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 липня 2004 р. № 465-р "Про виділення коштів для продовження робіт з ліквідації наслідків вибуху боєприпасів на ракетно-артилерійському складі військової частини А 2985";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 липня 2004 р. № 496-р "Про виділення коштів для ліквідації наслідків аварії, що сталася на державному підприємстві "Вугільна компанія "Шахта Краснолиманська";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 серпня 2004 р. № 563-р "Про виділення коштів для проведення першочергових заходів з ліквідації наслідків підтоплення у смт Петропавлівка Дніпропетровської області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2004 р. № 587-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних заходів з ліквідації наслідків підтоплення у Херсонській області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 № 600-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних робіт з ліквідації наслідків підтоплення у м. Артемівську";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2004 р. № 640-р "Про виділення коштів для продовження робіт з ліквідації наслідків вибуху боєприпасів на ракетно-артилерійському складі військової частини А 2985";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2004 р. № 655-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у м. Новограді-Волинському";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2004 р. № 764-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації в смт Ювілейному м. Луганська";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2004 р. № 848-р "Про виділення коштів для проведення заходів з ліквідації наслідків підтоплення у м. Світловодську";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2004 р. № 865-р "Про виділення коштів для проведення заходів з ліквідації наслідків аварійної ситуації на об'єктах будинку відпочинку "Межигір'я";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2004 № 915-р "Про виділення коштів для проведення робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у тепловому господарстві м. Житомира";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 р. № 937-р "Про виділення коштів для проведення заходів з ліквідації наслідків підтоплення в Одеській області".

Значна кількість документів у звітному році стосувалась регулювання відносин при аваріях та надзвичайних ситуаціях у комунальному господарстві:

- розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2004 р. № 249-р "Про виділення коштів для проведення на міжрайонному скидному колекторі першочергових робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації в Запорізькій області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2004 р. № 257-р "Про виділення коштів для ліквідації надзвичайної ситуації на об'єктах теплового господарства м. Рахова Закарпатської області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004 р. № 337-р "Про виділення коштів на ліквідацію наслідків аварії на напірному каналізаційному колекторі у м. Луцьку";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 липня 2004 р. № 431-р "Про виділення коштів для проведення аварійно-відбудовних робіт на мережах водопостачання, водовідведення та теплозабезпечення м. Кіровська Луганської області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 липня 2004 р. № 543-р "Про виділення коштів для проведення аварійно-відбудовних робіт на водопровідних об'єктах Автономної Республіки Крим";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2004 р. № 672-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних аварійно-відбудовних робіт у системі тепlopостачання смт Понінка Хмельницької області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 жовтня 2004 р. № 692-р "Про виділення коштів для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, пов'язаної з порушенням водопостачання у м. Хмельницькому";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2004 р. № 746-р "Про виділення коштів для ліквідації аварійної ситуації на водогоні у с. Новопилипівка Мелітопольського району Запорізької області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2004 р. № 747-р "Про виділення коштів для ліквідації аварійного стану системи тепlopостачання у м. Дніпропетровську";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2004 р. № 749-р "Про виділення коштів для ліквідації аварійної ситуації у системі тепlopостачання м. Орджонікідзе Дніпропетровської області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2004 р. № 763-р "Про виділення коштів для ліквідації аварійної ситуації на об'єктах тепlopостачання смт Чорноморське";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2004 р. № 766-р "Про виділення коштів для ліквідації аварійної ситуації в системі тепlopостачання м. Золотоноша";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2004 р. № 770-р "Про виділення коштів для ліквідації аварійної ситуації в системі тепlopостачання м. Генічеська";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2004 р. № 775-р "Про виділення коштів для ліквідації надзвичайних ситуацій на об'єктах тепlopостачання та міського електротранспорту Автономної Республіки Крим";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2004 р. № 873-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних аварійно-відбудовних робіт на водоводі у м. Керчі".

Частина нормативно-правових актів стосувалась урегулювання відносин, що виникали під час стихійного лиха, а саме:

- розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2004 р. № 222-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних робіт з ліквідації наслідків стихійного лиха на об'єктах санаторного комплексу "Дюльбер";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2004 р. № 238-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних заходів з ліквідації наслідків стихійного лиха у м. Керчі";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2004 р. № 267-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних робіт з ліквідації наслідків стихійного лиха у м. Євпаторії";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004 р. № 329-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних робіт з ліквідації наслідків стихійного лиха у Кримському природному заповіднику";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 липня 2004 р. № 491-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних заходів з ліквідації наслідків стихійного лиха, яке сталося на території Івано-Франківської та Тернопільської областей";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 липня 2004 р. № 503-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних заходів з ліквідації наслідків стихійного лиха, яке сталося в липні 2004 р. на території Хмельницької області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 серпня 2004 № 546-р "Про виділення коштів для завершення робіт з ліквідації наслідків стихійного лиха, яке сталося на території Івано-Франківської області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 серпня 2004 р. № 547-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних заходів з ліквідації наслідків стихійного лиха, яке сталося на території Львівської області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 601-р "Про додаткове виділення коштів для проведення невідкладних заходів з ліквідації наслідків стихійного лиха, яке сталося в липні 2004 р. на території Тернопільської області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 вересня 2004 р. № 629-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних заходів з ліквідації наслідків стихійного лиха в Автономній Республіці Крим";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2004 р. № 717-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних заходів з ліквідації наслідків стихійного лиха у Вінницькій області";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2004 р. № 735-р "Про виділення коштів для проведення невідкладних робіт з ліквідації наслідків стихійного лиха, що сталося у липні 2004 року на об'єктах оздоровчого призначення у Криму";
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 р. № 804-р "Про виділення коштів для проведення першочергових заходів з ліквідації наслідків стихійного лиха у Вінницькій області".

Основними напрямками удосконалення законодавства в сфері техногенно-природної безпеки у 2005 році залишаються:

- розробка, удосконалення і реалізація правових і економічних норм щодо загальних питань захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру;
- впровадження програм із запобігання надзвичайним ситуаціям і підвищення стійкості функціонування об'єктів господарювання;
- формування відносин, що сприяють підвищенню готовності сил і засобів, призначених для запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій;
- розробка норм з питань підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях;
- удосконалення системи управління, інформації, оповіщення і зв'язку в галузі захисту населення і територій;
- розробка норм фінансового матеріально-технічного забезпечення заходів щодо захисту населення і територій;
- удосконалення норм державної експертизи, ліцензування, нагляду і контролю в сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру;
- удосконалення норм системи соціального захисту потерпілих від надзвичайних ситуацій.